

„СОЮЗ“ НАРОДНА ЧАСОПИСЬ виходить що тижня в четвер.	
РЕДАКЦІЯ: 166 East 4th Street, New York.	
ПЕРЕДПЛАТА:	
На цілий рік	\$1.50
На пів року	.75
Поодинокі число	3ц.

СОЮЗ

Часопись для руского народа в Америці.

„SOJUZ“ Published Every Thursday <i>Svoboda</i> 184. Hudson St.	
One year	\$1.50
Six months	.75
Single copy	.3c

Entered as second-class matter August 14, 1908 at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

№. 8. Нью-Йорк. Н. Й., Четвер 25 лютого 1909.

New York, N. Y., Thursday, February 25, 1909. Vol II.

ЮРІЙ ВАШІНГТОН.

Дня 22. лютого с. р. минуло сто-сімдесять літ від уродив Юрія Вашингтона, великого американського патріота і генерала. Отець його мав великі посілости в Вірджинії, він скоро помер а вихованем численних дітей заняла ся мати. До 15-року життя ходив Юрій до школи у Вільямсбургу, пізніше вернув до дому, займався господарством а також був інженером в графстві Вестморленд. Коли настали напади Французів і Індіанців на Вірджинію, покликало міліцію (ополчене стейтсмен) і Вашингтон став скоро майором, пізніше оберлейтнантом. Середні стейти півн. Америки належали до правління англійського в Лондоні, а поступоване британського уряду взглядом декотрих офіцерів американських не подобало ся йому і він покинув службу військову і вернув ся до дібр свого брата в Монт-Вернон, де займався господарством. Однак його військовий характер не дав йому довго всидіти на місці і він прилучив ся до виправи генерала Бракда проти Французів в Канаді. По сій виправі вернув ся назад до дому, оженився і вже 1774 р. був вибраний делегатом зі стейту Вірджинія на перший національний конгрес в Філадельфії. Сей конгрес порушив йому головну команду над військом 13 злучених стейтів півн. Америки, котрі відбились від Англії, оголосили незалежність їх і обороняли її від нахабних Англіків.

Становиско Вашингтона в сей час було важким. В його руках спочивала доля тих стейтів, котрі пізніше стали ся підставою і взором цілих Сп. Держав. Він збирав охотників колоністів, організував їх в полки і не раз о голоді і холоді сьміло ставив чоло неприятели. Свої побідні кроки почав він в Бостоні, з відкп вигнав Англіків. В Нью-Йорку йому не пощастилось проти сильнішого ворога і він задля браку більше війська і збрुї уступив ся в сусідні гори, де скривав ся довгий час. Зміцнивши свої сили, побідив він англійські війська коло Трентона і з Нью-Йорку мусіли уступити, що означало кінець війни.

Тринадцять злучених держав під назвою „Сполучені Держави Америки“ сьвятували побіду, в чім Юрій Вашингтон много заслужив ся.

Американська приповідка говорить, що Вашингтон був „перший в війні, перший в спокоі і перший в серцях своїх співгромадян.“

Перший в війні — бо він ніколи не відтягав ся від обовязку помочи своему краю, если сего жадали від не-

го його здібности военні, витривалість і сприт. Він мав тяжку задачу до сповнення. З незначних охотників він вирабляв жовнірів і борців готових іти з ним в найбільше небезпеченство. Бували такі часи, що Вашингтон лишав ся з двома або трома тисячами війська, бо більше не було можна дістати, або були побиті і ту він не піддавався, а тільки зручними маневрами уступався зочий неприятели. Він діставав також підмогу в людях і грошах від конгресу і тоді ішов сьміло в перед не зважаючи на жите. Він добирав собі завжди вмілих і здібних дорадників і се додавало відваги і сьмілости жовнірам, що провадило до побіди.

Перший в спокоі — бо він ніколи не проливав крові своїх співгромадянів ларом або задля своєї примхи та слави і коли не оказувала ся жадна потреба війни, він вертав домів, господарив або засідав до ради, де умисловими виспостями і здібностями служив народу.

Він падав і піднімався, маючи завжди на гадці свободу своєї країни і не спочивав поти, пока не бачив своєї мрії дійстними. Його головні проповідні гадки були свобода Америки і рівність права усіх людей.

Він був і в серцях своїх співгромадян. Нарід його розумів і понимав його заміри і ішов разом з ним до побіди. Нарід жив його ділами і виховувався його гадками. Він був вибраний конгресоманом зі стейту Верджинія і президентом 13 злучених держав в двох періодах. Він був найбільшій чоловік свого часу і Американці справді можуть ставляти його за примір демократизму, чистого характеру і витривалості праці для народа і краю для теперішних громадян і молодого будучого покоління Сполучених Держав.

ДОПИСИ.

Pleasant Home, Man.
Хвальна Редакціо!

Прошу помістити сих пару слів про деякі справи в Канаді. Рік тому назад, завязало ся було товариство соціальне в Вінніпегу і видавало тижневу часопись „Червоний прапор.“ Оно вибрало головного організатора Гаврила Сліпченка, котрий скликавав мітинги по сусідних місцевостях, реферував о деяких канадійських справах, з'організував до шість локальних товариств і говорив найбільше о тім, що нам треба поставити свого соціального кандидата на крісло парламентарне в Канаді. Найбільша однак біда в тім, що тут треба скласти 200 дол. кавції за свого кандидата і запевна річ, що робітникам в місті або фар-

мерови на відлюдних місцях трудно зложити такі гроші за свого кандидата, а до того суть еще інші видатки, які агітація і вибір свого кандидата вимагає. Заохочені люди на зборах і мітингах розійдуть ся до дому і або жінка, або неприятели соціальної партії, то знов рим. кат. піп, або агітаторчик консервативної партії розібють тай по всему.

При теперішних виборах до домініяльного парламенту робітники усяких націй в місті Вінніпегу зложили кавцію за свого кандидата і хотять не вийшов на посла, але дістав 1800 голосів і се вже перший наш поступ і не треба нам тратити надії, але дальше бороти ся з капіталізмом.

Але на жаль мушу сказати, що робітничая організація в Вінніпегу зробила се так, як вода на весні. Почнуть таяти леді і сніг, води зберуть ся, рвуть береги і забирають мости, а відтак все упаде і висхне — так і они зробили. Наробили шуму, пробудили пролетаріят зі сну, але здаєсь не цілком а відтак все урвалось.

Послухайте вінніпегські міщани і товариші моєї доброї ради, не кидайте розпочатого діла, беріть ся щиро до роботи і по можности видавайте дальше просьвітнопоступову часопись. Єсть же межи нами много просьвічених людей і охочих до праці, суть такі робітники і фармери, що розуміють справу і охочі матеріально помочи і найлучше було би вибрати заряд, заложити товариство на шерах, щоби і найбільшій чоловік міг брати участь в загальній роботі і дальше видавати часопись. А если так не зробите то заснітите ся і слич по вас загине.

Нехай живуть робітники і високо повіває робітничий прапор.

Здоровля всіх щиро
Антін Волчук
фармер.

Новинки.

— Похорон китайського імператора. — На початку минулого місяця в Пекині поховали з великими церемоніями помершого китайського імператора. Тіло тимчасом поховано на загальному цвинтарі, поки буде збудований окремий мавзолей для помершого імператора. Вулицями якими ішов похоронний похід, не можна було нікому ані їхати, ані переходити; колиж хто випадково був на улиці, то мусів надати лицем на землю і так переждати, поки перейде похід. На чолі торжественного походу ішов регент держави, князь Чун. З імператорської палати винесли тіло 64 особи, за палатами

взяло домовину 128 інших людей. За регентом ішов „жалібний комітет“ складений з 37 найвисших урядовців; третє місце в поході по старому звичаю займала юрба старців влахманів. Дальше ішов відділ коней та ослів, котрі як вірять китайці мають „перевести душу“ помершого імператора на той сьвіт. В кінці ішли двірські та державні чиновники.

Похід тривав дві години і на увесь похорон потрачено кілька мільонів. Се в перше трапило ся в китайській історії, що європейцям було дозволено брати участь в похороні імператора.

— Як бавлять ся настоящі пани в Росії.

Льондонська часопись „Daily Mail“ з 18 с. м. доносить про ось яку забавку між російськими аристократами в Петербурзі.

Вони вже змучили ся всякими звичайними забавами а тепер придумали нову забаву, яку ледви й дикарі могли придумати. Пани і пані потворили клуби, в яких ведуть забаву на жите і смерть, звану „Тигр і стрілець.“

Жереб рішає хто з них має грати тигра, а хто стрільця. По „виборах“ тигр прив'язує собі на шию дзвінок а стрілець зав'язує собі очі і бере в руку пістолет. Галя мусить бути темна, а прочі члени клубу з галерії тїшать ся грою. Шість стрілів рішає вигравку, коли стрілець раз на шість поцілить тигра, тоді він виграв, а коли тигрови з дзвінком на ший удасть ся вимкнути з лід стрілів і вийде не ранений з ігровища тоді тигр горою. З галерії несе ся гучне браво перед і за кожним вистрілом і грохот долонь чи то тигр викиньсь, чи ляже під ударом стрілу.

По оваціях публіки пізнає стрілець як іде його робота, та після того інформує ся, коли стріляти а коли ні. Оголошений страхом чоловік тигр стане часом безрадно та лише веде оком куди пістолет рушає ся, коли воно простує ся до него, тоді він відскакує в сторону.

В такій забаві мусить хтось згинутися або раненим бути, бо як тигр не впаде жертвою забави, то назначуєсь инший час, коли бувший тигр стає стрільцем а стрілець тигром і так дальше аж доки з них один не стане поцілений.

Друга забавка: — Одна з двадцять фляшок вина змішана з трутною. Клубовці намагають іпклянки і пють на славу товариства. Випивший трутину корчить ся і паде, другі кленуть, що їм невдало ся згинутися такою „славною“ смертю.

До того товариства належать найбільші пани дармоді. Чоловік сотворений до праці, а наколи хто не має

потреби працювати тай не хоче, тож конечно винайде забаву хочби й найдикупу. — Ну, але то лише панам вільно.

— Як задофана є ще Австрія, доводить се, що в Австрії не вільно учителям виходити за муж. Котра вийде за муж без зіволєня властей, сей час тратить посаду; позволення уділяють висшні шкільні власті і політичні і то дуже рідко коли, причім звертають велику увагу на те, аби будучий муж учительки мав відповідне становиско. Знаємо випадки що учительці заборонено вийти за муж за підурядника ц. к. державної залізничної або за фабричного майстра, бо то не були мужі відповідні для учительки. Отже учительці не вільно бути ані жінкою ані матір'ю, але колиби котра хотіла бути любовницею попа, п. інспектора або дідича то сього їй ніхто не заборонює. Проти того неможливого і деморалізуючого закау піднесли тепер усі учителі енергічну боротьбу. Недавно союз учителів в Горішній Австрії вніс петицію до сойму о знесенє закау виходження за муж, виказуючи, що сей закау веде до неморальности і є насильством, який задаєть ся природним правам жінки.

— Зі статистичного бюро торгівлі в Вашингтоні доносять о поправі торговельних відносин в Америці. Приміром в вісьмох перших місяцях минушого року підприємства на будови підупали були в 63 містах, коли в листопаді і грудні м. р. і в перших двох місяцях с. р.

піднесли ся значно. Уживає вагонів на залізних дорогах було о много більше в грудні 1908 р. ніж в 1907-ці. З сего вносять, що загальний рух торговельний і промисловий починає збільшатись і поволи приходить до нормального сттну попередних добрих часів.

— Еміграція до Америки збільшаєсь. Емігранти приїжджають найбільше з Австрії, Італії і Росії. Від поправи загальних відносин в сьім краю, буде залежати, чи сї нові емігранти знайдуть для себе працю і захист.

УВАГА!!!

Ті, що хочуть учитись по англійськи, нехай купять собі:

Учебник англійської мови з граматикою і словарями: руско-англійським і англійсько-руським \$1.50

Ті, що любять много листів писати, нехай купують: Домашній писар з рускими і англійськими візирками у всіхких случаях жити, тільки 5 с. а. 5 штук тільки \$ 2.00 Календар „Просьвіти“ 30 с. а. Устав богослужень 15 „

Адресуйте так:

Ruska Knyharnia
435 Selkirk Ave. WINNIPEG
Man. Canada.

РЕДАКЦІЯ „СОЮЗА“ пошукує людей, котрі занялиб ся збиранем передилати і оголошень до нашої часописі.

Близші інформації подаємо листовно.

Назвиска уповажнених агентів будуть оголошені друком.

Вступайте в члени „Союза“ 10-доларові шері на силату по долларови на місяць.

Пишіть на адресу: „Sojuz“, 166 E. 4th St., New-York.

Руско-Українське віче в Ньюарку, Н. Дж.

Сим повідомляє ся всіх Вп. Русинів в Ньюарку, Н. Дж., і дооколичних містах, що дня 28-го Лютого 1909 р., відбуде ся

Руско-Українське Народне Віче

в галі під числом 255 Корт Стр., близько Бельмонт Евню в Ньюарку, Н. Дж.

Початок віча точно о 3-ій годині по полудни.

ПОРЯДОК ВІЧА:

1. Вступне слово
2. Вибір Президії на час віча.
3. Руска еміграція і її добути в Америці.
4. Політичне положенє наших переселенців.
5. Руска народність і її культура.
6. Робітничє питанє Русинів в Америці.
7. Про рускі організації.
8. Слово про руску церковну політику в Америці.
9. Дискусія над церковною організацією Русинів в місті Ньюарку.

Впв. Родимці зважають з повизшої програми, що се віче має на цілі дуже важні і некучі справи до обговорення, тому уважаємо, що в інтересі буде кожного сьвідомого Русина і Русинки, відложити той день на се важне діло і прибути на віче хочби й з подальших міст а не лише з Ньюарку. Комітет постарав ся о добірних бесідників з Нью Йорку, Йонкерс, Бруклина, Філадельфії, Ньюарку і рд. Прибувайте отже на віче.

З достойним поважанем

КОМІТЕТ. по

"SOJUZ" (Union)

RUTHENIAN WEEKLY PAPER

Published Every Thursday

by the

"SOJUZ" PUBLISHING COMPANY,
166 East 4th Street, New York.Subscription per year . . . \$1.50
" " six months75
Advertising Rates Furnished on Application.**«СОЮЗ»**часопис для руского народа в Америці
виходить кожного тижня в четверРІЧНА ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:
в Спол. Державах \$1.50
до Канади 2.00
до Європи 2.00Безіменних дописей не
приймаємо.Редакция принимает всякі аверта-
менти, по уміркованій ціні; о більшій
інформації питайте до Редакції.ГРОШІ можна посилати в
регістрованим листі, або че-
рез експрес, або на Money
Order. Монеї ордер, т. е.
карточку, котру дає почтар,
або експрес. агент, треба в
листі нам писати, бо без тої
карточки не дістанемо гро-
шей.Гроші треба посилати на
висіле поданий адрес.

Відвічальний редактор: Осип Косовий

**Яка неомилність й святість
такі-ж і їх плоди.**Студія оперта на жерелах правди.
Подіє В. Кузів.

(Дальше.)

Ніколи! Бо наука, що до
мученичої смерті нашого
Спасителя додає заслугу на-
ших добрих діл, є наукою
нужденною, незгідною зі
Словом Божим.Така наука засіває в сер-
дях людських потайну гор-
дість, що з часом переро-
джується в само-справедли-
вість. А чоловік пересякну-
тий такою гордістю чис-
лить більше на свої діла і
свою заслугу, чим на спасе-
не приготоване Христом, Ё-
го ставить по заду а часто і
забуває зовсім на Него, не
бачить пропасти, яка появ-
ляється в його нутрі, на жите
вічне глядить лише як на
заплату, яку йому Бог довж-
ний, а не як на благодать,
здобуту кровю Христа. Але
яке здивоване буде такого
християнина, коли в день
страшного суду побачить,
що діла его суть неначе по-
біленою одежною, без пожа-
даної вартості? Як видава-
тись йому буде, коли пізнає
що сам перед собою зачинив
двері райські, коли побачить,
що входить будуть ними ті,
котрі одержали душі своєї об-
мили і побілили в крові Хри-
стовій, за них пролятії.Чоловікови праведному і
побожному, якого серце ту-
жно глядить за спасенем,
виринає йому наука католи-
цької церкви щасте і правий
упокій життя в повнім того
слова значінню, християн-
ського. Такий чоловік не мо-
же ніколи бути вповні щас-
ливий, бо нема у него спо-
кою душевного. Невпевність
в так важних справах є при-
чиною смутку, що часом в
більшій, часом в меншій мі-
рі каламутить мир душі. Чо-
ловік і в інших справах, я-
ких наслідки непевні, не мо-
же заховати погідної та ве-
селої гадки. То чим більше
мусить бути хвилюючою ду-
шою християнина, коли ходити о
і жите по смерті, о жите
не, будь то перед лицемласкавого Бога, будь в тем-
ряві вічній, де буде плач і
скрегот зубів. А дальше, не
знає ніхто на тій землі нія-
кого мірила, після якого мо-
жна змірити достаточністьділ для нашого спасення, і чи
якість і число діл переважа-
ють ціну душі. Та гадка му-
сить бути жерелом неутіха-
ючої бурі людського духа.
Тому католик ніколи не мо-
же радуватись з певности
свого спасення, а то прикре
положене душі его, завдячує
нікому іншому як навчанню
церкви, бож собор в Триден-
ті прозвав всіх тих прокля-
тими, хтоб важився сказати
що є певний свого спасення.
Так упадає церков католиц-
ка з блуду в блуд: раз у-
чить, що християнин мусить
собі заслужити царство Бо-
же добрими ділами (бодай в
часті) а другий раз заперече
єму певність того цар-
ства Божого. Самі-ж угодни-
ки Божі старого завіта вира-
зно доказують, що знають і
опікують того, що пригото-
вив для них Господь в небі.
Так говорить праведний
Йов: „Я знаю — Відкупит-
ель мій живе, й Він у пос-
лідній день підійме з поро-
ху отсю, розпадаючи ся ко-
жу мою, і я в тілі мойому
побачу Бога. Я самий вбачу
Його, мої очі, не очі когось
другого, побачать Його. Аж
ніс серце в груді мойій“. —
Йов 19: 25-27. — Давид пи-
ше: „А я вправді дивити
мусь на лице твоє; пробудив-
шись, буду образом тво-
їм носити ся“. Пс. 17: 15.
Та при тобі я zostав ся: ти
взяв мене за праву руку.
Радю твоєю ти будеш мене
вести і приймеш мене в сла-
ву“. Пс. 73: 23-24.Моглиж тії праведники
Божі в старім законі бути
певними, що перебувати бу-
дуть по смерті у Пана неба
і землі, то тим більше може
сподіватись сего христия-
нин, коли згадає на слова
Спасителя: „Віщі мої голо-
су мого слухають, і я знаю
їх, і вони йдуть слідом за
мною, і я жите вічне даю
їм; і не погинуть до віку, й
не вхопять їх ніхто з рук
моїх“. Іван 10: 27-28.Церков католицка голо-
сить же, що всі єї вірні на-
лежать до стада Христового,
то чомуж боронить їм увіри-
ти умові, яку Він, добрий
пастир вівцям своїм прирік.
І тій жінці грішниці, що
сльозами умила ноги Хри-
стови а волосем обтерла ска-
зав: „Віра твоя спасла тебе,
йди з упокоєм“. Лука 8: 48.
Кому тогди вірити? Спаси-
телеви, що нас упевняє о
нашій спасенню, чи католи-
цькій церкві, що затирає ту
певність? Глядіть, що гово-
рить Христос: „Хто вірує в
мене, має жите вічне“ Іван
6: 47.Цитати висіле наведені
доповню словами апостола
Павла: „Хто розлучить нас
від любови Христової? чи
горе, чи тіснота, чи гонене,
чи голод, чи нагота, чи біда,
чи меч? Та у всьому тому
ми побіждаємо через Возлю-
бившого нас. Упевнив ся бо
я, що ні смерть, ні жите, ні
ангели, ні князівства, ні сп-
ли, ні теперішнє, ні будуче,
ні висота, ні глибина, ні пи-
ше яке твориво не може
наш розлучити від любови
Божої, що в Христі Ісусі,Господі нашім“ Рим. 8: 35,
37, 38, 39.Тим що католицка церков
не дозволяє радуватись сво-
їм членам зі свого спасення,
позбавляє душу людську то-
го блаженного упокою, що
висиний над всякий розум
людський. Що більше; оно у-
неможняє правдивому хри-
стіянину провадити життя
правдиво християнського,
позаяк праведність життя за-
тежить від неминучого по-
слуху волі Отця, що на не-
бі.Пригляньмо ся тепер ста-
новиску християнина еван-
гелісти. Християнська пра-
ведність, як сказалисьмо, об-
являється в его житю, бо-ж і
він може а навіть є просяк-
нутий туюю, служити чесно
і вірно Господеви. Сили до
того діла достарчає ему же-
рело правдивої любови і вдя-
чності. Сама-ж его душа
свідкує о тім, що береже-
ний тим, кого вірно любять;
і се дає мир духовий і жаж-
ду служити йому вірнійше
як доси. Чи боїть ся дитина
батька, котрого любить, а
знає також що і батько при-
в'язаний до неї? Певно, що
ні! „Страху нема в любові, а
звершена любов геть виган-
яє страх, а страх має му-
ку, і хто лякаєть ся, той не
звершений в любові“ І. Іван
4: 18.Ті два чувства, любов і
вдячність, спокують еванге-
лісту з Богом, бож его сер-
це розпливається в них, а так
зазнає райської радості, і во-
ни заведуть его до дому ща-
стя.Не можу замовчати о од-
нім еще висновку тої блуд-
ної науки про ціну наших
добрих діл. Твердять, що
святі, живучи на землі, у-
чинили більше добрих діл як
їм до спасення потреба було,
і ся надвизка послужила за
основу до заведення відпу-
стів, т. е. що папа може від-
пускати грішникам гріхи, і
увільняти їх від кар дочас-
них.Згадаймо наведені пита-
ня: Може чоловік своїми ді-
лами задосить учинити спра-
ведливості Божій? Ні! Се не
годить ся зі словами сьв.
Письма і з доровим розумом.
Бо если чоловік образить
святість Божу, винен є ка-
ри вічної, і як кожкий судія
по справедливості назначає
кару виновникови відповід-
но до гідности оскаржуючо-
го, так заслуга мусить бути
відповідна до виміреної ка-
ри.Наші провини винні суть
карп вічної, тому зложено за
них жертва, яка в очах Бо-
га переважає наші гріхи. То-
кої жертви не міг ані не мо-
же принести ніхто з людей,
бо тії-ж суть самі в собі грі-
шні, учинив се Христос, бо-
го-чоловік. Бачимо, що если
наука католицької церкви є
правдивою, тогди Евангелія
тротять своє значінє, а діло
спасення довершене Христом
стається безпотрібним. Нако-
нець розберім еще два цита-
ти: Лука 17: 7-10; Як. 2: 10.
В першій з них говорить Го-
сподь, еслиб всьо учинили-б
що повинні, заплатилибсь-
мо лише довг йому, а тим
самим діла наші не мають
жадної заслуги, в другій, е-
сли хто одну заповідь пере-
ступить, переступає всі. Не
годнисьмо жадним прино-сом збавитись наших гріхів,
а тим менше не можемо ви-
купити наших ближніх. Ні-
коли не здоле чоловік спа-
сти брата свого і не зможе
дати викупу за него, бо до-
рого спасене душі їх, і тому
мусить понехати на ві-
ки. Пс. 49: 7, 8. Справді
дорого було наше спасене,
але не через заслуги сьвя-
тих, а кровю Христа здобу-
те, яку проляв при тії ве-
ликій жертві на горі Голго-
фті.

(Дальше буде.)

**Господарка Русинів
в Америці.**

[Конець.]

1) Лишити церковні свар-
ки на боці, понами не жу-
рити ся, бо вони, після слів
Вуйка, самі собі дадуть ра-
ду. І якже-ж не дадуть собі
єї, коли два міліони доларів
аж надто вистарчить на жи-
те двох соток понів, а ще й
доходи до того.2) Перестати наливати в
керницю води, не дати ні
цента більше на сплату біс-
купських церков, бо штор-
ник сам собі буде штор а
не за поману, то цілком є
за багато купити шторнико-
ви штор, дати йому всі то-
вари і ще місячну пейду,
тай за те, що побалакає з
вами екстра заплатити, та-
кої дурниці і в небі біг-ма.3) Нема народа без віри,
нема правдивої віри без цер-
кви і проповідників, але
церков і проповідник має
бути для громади а не гро-
мади і церков для проповід-
ника. Отже нам треба гро-
мадських (народних) церков
і проповідників.4) Інші народи, на прм.
Німці, Англіїці, Шведи і
др. приїхавши до Америки
шукають не лише праці, а-
ле і гроший, а ми шукаєм
лише праці за що дістаєм
їду, шмате і лихе мешканє
тай більше нічого. Коли
приїде до Америки на прм.
жидок, а привезе з собою
мізерну сотню доларів, так
його не побачите ні в майні
ні при тяжкій праці в фаб-
риці, він потрафить скоро
з'орієнтувати ся і який та-
кий інтерес зробити а з ча-
сом стає незалежним паном.
А ми сего ніколи не пробу-
вали і не думали пробувати.
Нам конче треба звернути
увагу на добуток гроший а
не лише чорної праці. По-
що сидіти в чужих вонючих
домах, коли десять людей
заощадивши по 200 доларів
можуть купити вигідний
дім на краю міста і всі там
мешкати на сьвіжій возду-
сі тай платити рент самому
собі на сплату дому, а до
роботи сяк чи так треба їз-
дити карою. Таким робом
десять людей самі в себе за-
робять по яких 2.000 дол. за
десять літ. А хто спромагає
самий або в двійму купити
такий дім на виплат і рен-
тувати його другим, такий
за 10 літ не потребує товчи
собою по фабриках, він мо-
же жити з ренту.5) Дуже не розумно ро-
блять ті Русини, що тут
живуть а в Галичині грунт
купують, коли в Галичині
чи на Угорщині татий га-
разд що можна там лутше
жити чим в Америці, то по-
що їхати до Америки?

6) Русини, котрі в краю

працювали на рілі, повин-
ні тут старати ся о фарми і
творити кольонії а тогди не
треба їм буде банувати за
господаркою в старім краю.
В Америці є дуже багато
добрих земель, а таньших
чим в старім краю. Чому-ж
не господарити тутки, коли
господарські продукти так
високо платять ся по міс-
тах?А вже-ж Русинам іти на
фарму — Жиди та ще деякі
нчроди любять торгівлю і
для них є місце по містах, а
Русини любять орати земле-
ньку, чомуж, не отворити в
Америці руских кольоній?
Сим робом можна зробити і
біді кінець і рускі фармери
чулиб ся щасливими маючи
те занятє, яким трудили ся
їх батьки, се благородне за-
нятє, де не смердить ні мії-
ска гниль, ні демораліза-
ція.7) Русини, що не мають
поняття про господарку, не-
хайби вчили ся торгівлі,
хоч дрібної, та брали ся до
купівлі реальности по міс-
тах, хоч спілками коли не
можуть поєднано.Коли Русини так почнуть
господарити в Америці та
кожкий буде тут горожани-
ном то аж тогди ми будемо
люди а до тепер ми
немов цитани витираєм чужі
кути а мов давні Нігри
робили за лиху їду та одіж
у заможних Американців а
часто й того не маєм а голо-
дні ходимо по стрітах та так
політикуєм за церкви та бі-
скуна що аж страх!

Н. Кость.

Наука а скиптицизм

(сумнів).

(Конець.)

Торуючи дорогу відкриття
на полю медицини, доконав
французкий дослідник Тісе-
сот в половині минулого
століття. Він дійшов, що бі-
льмє є лише затемнене соч-
ки — отже може підлягати
операції. І коли він хотів
предложити вислід зі своїх
дослідів академії, вона обій-
шлась з ним з нечуваною
безличностію. Троха чем-
нійше поступили собі з Ара-
гом, коли хотів отверти дис-
кусію про електричний теле-
граф, його товариші лише
кпили собі з него.Славного винахідника те-
орії тепла Яліяна Роберта
Маєра, всадили вдячні суча-
сники до дому вар'ятів, та
бо еще недавно тому одна з
німецьких наукових часопи-
сей відкинула коротку нау-
кову розправу Филипа Рай-
са, де винахідчик телефону
хотів показати ученому сьві-
тови овоч свого бистрого ро-
зуму — зауважуючи що для
таких гумбугів немає місця.
І коли він перепроваджував
свої досьвіди в фізичнім ін-
ституті у Франкфурті над
Меном, оцінив їх Рогендорф,
професор фізики і пізнійший
предсідатель інтернаціона-
льної електричної вистави
як забавку без найменшого
значіння.Подібного мусіли зазнати
дослідники всіх століть. Над
тим просто можна аж здумі-
тись, як людскість а згляд-
но наука, через повторюючі
ся случаи не прийшла до я-
когось вирозуміння та не
пригнулила своїх надто бу-
йних вибухів скептицизму.Може той скептицизм ле-
жить глибоко та непорушно
в людській природі. Можли-
во, що дійсність в виду да-
них случаев виправджувала
нас в блуд і доперва аж по
довнім протязі часу воно
видалось добрим та п конеч-
ним. А можливо також, що
все повторюючі ся наверта-
ня та звороти будуть для
нас острим напінненем, що
ми еще не прочитали книги
природи до кінця та не вде-
рлись на гору пізнання в чім
би ми від часу до часу мо-
гли собі схлібити.

М. Т.

Початок думок Сократових.

Дальше.

Як не стане грошей гос-
подареві, він його лишає, а
щирій друг і в лихий годінні
свого товариша не покине.
Сократ каже:— От ви все кажете, що
щирій друг ліпший від ри-
ба або наймита. Виходить,
що тому чоловікови ліпше
на сьвітї жити, у кого біль-
ше друзів, ніж рабів або
наймитів. Запевне у вас бі-
льше друзів ніж рабів?

Один чоловік озвав ся:

— Та оно-б так здало ся,
але так не єсть.

Другий чоловік каже:

— Як би ти спитав, скіль-
ко у кого ворогів, то ми за-
раз начислили-б багато рабів
і наймитів не троха. Але
приятелів, друзів щирих як
ще є у кого один або два, то
вже добре.

Сократ питає ся знов:

— Чого-ж воно так? Сямі
кажете, що щирій друг ща-
сте людині, а не маєте дру-
гів. Чому-ж ви не дбаєте
про те, щоб у вас були
друзи?

Один чоловік каже:

— Мало добрих людей на
сьвітї — тому і друзів мало.

Сократ питає ся:

— А який, як на твою
думку, мусить друг щирій
бути?

Чоловік каже:

— Такий, що не лише про
себе дбає, але і про свого
друга — щоб я на него міг
здатись, як на себе самого.

Сократ питає ся:

— Ну, а як ти довідаєш-
ся про чоловіка, чи здатний
він другом бути?

Чоловік каже:

— По тому, як він ро-
бить?— А про тебе як він до-
відає ся, що ти можеш дру-
гом бути?

Чоловік каже:

— Так само він про мене
як я про него.

Сократ питає ся:

— Ну, а другами коли зі-
станете ви, чи тогди, як тобі
скрутно прийде ся, чи як
йому?Усі мовчать, не знають
що казати. Сократ знов ка-
же:— Ну, нехай так буде:
Приїхав новий чоловік і став
тобі сусідом. Ти його не
знаєш і він тебе не знає. Як
же ти пізнаєш, чи буде він
тобі щирим другом? Чи жа-
ди будеш, поки він тобі сво-
ю щирість покаже, чи може
попереду сам йому щирість
вишлупить?

Хтось обізвав ся:

— Ні, вже мабуть лутше
підіждати, що від него буде.

Дальше буде.

жувль верн.

В округ сьвіта в 80^{ти} днях.

(Дальше.)

Но на лиці у него не можна було запримити ні огірчення, ні жадної досади. На неспокійні запити Ауди він відповідав:

— Се тільки случай, ласкава пані, нічо більше.

В сьох хвилю Фікс, котрий з далека уважно слівив за містром Фагом, приблизив ся до него і заговорив ласкаво:

— Ви так само як я, один з пасажерів, що приїхали вчера на „Рангуні“?

— Так пане! — холодно відповів містер Фаг — но я не маю чести...

— Простіть, я думав відшукати тут вашого слугу.

— Ви знаєте де він обертає ся? — живо запитала ся молода женщина.

— Як то, або він не з вами? — відповів Фікс удаючи здивованого.

— Ні! — відповіла містріс Ауда. — Він не був у нас від вчашного дня. Чи не поїхав він на „Карнатіку“?

— Без вас, пані? Але простіть мені мое запитаннє, чи ви також думали їхати тим парохомом?

— Так пане.

— І я також пані! Я дуже невдоволеній тими обставинами. „Карнатик“ направлено і він вийшов на море двацять годин скорше. Тепер прийде ся ждати цілий тиждень на слідуючий парохом.

Коли Фікс говорив слова „цілий тиждень“, то серпе його радісно забилося. Цілий тиждень! Фаг мусить лишити ся на цілий тиждень в Гонг-Конг. За сей час прийде приказ: Наконєць щастє перейшло на сторону представителя уряду.

Можна було представити собі се задивованє, яке найшло на него по причині спокійного захованя ся містра Фага.

— Але я думаю, що в порті сьуть інші судна, окрім „Карнатіка“.

Він подав руку містріс Авді і звернув ся до доків, щоби найти корабель готовий до відходу. З глибоким смутком Фікс пішов за ним. Здавалось, що якась невидима нитка вязала його з тим чоловіком.

Однако щастє неначе покинуло того, кому до сьих пор так хорошо служило. Фікс Фаг ходив три години по порті і рішив ся, если буде потрібно, наняти корабель, щоби переїхати ним в Йокогаму, але він бачив лише ладованє і владовуванє малих суден, котрі еще не були готові до відходу. Фікс зачав знов надїятись.

Но Фаг не упадав. Він готовий був дальше шукати корабель, хотяй прийшло-би ся йому вернути в Макао, коли нараз надійшов до него моряк.

— Ви шукаєте судна? — запитав він, знимаючи шапку.

— А у вас єсть судно готове до відпливу?

— Так точно, ваша честь. Судно ч. 43 найлутше із цілої флотії.

— Чи добре оно їде?

— Їде вісім до десяти миль на годину. Можете оглянути?

— Так!

— Будете задоволені, ваша честь. Ви здаєсь вибираєтесь на прогулку?

— Ні, в дорогу.

— Чи можете ви згодитись доставити мене в Йокогаму?

При сьім запиті моряк вибалушив очі і розставив руки.

— Можете жартувати, добродію! — сказав він.

— Ні, я спізнив ся на „Карнатик“ і мені конечно треба бути найпізнійше на 14 в Йокогамі, щоби захопити еще корабель, що відходить в Сан-Франціско.

— Дуже мені жаль — відповів моряк — але се не можливо.

— Я даю вам сто фунтів на день і нагороду двіста фунтів, если приїду в час.

— Чи справді? — запитав моряк.

— Справді так!

Моряк відійшов на сторону. Він глядів на море і боровсь видно меже тим, що може заробити велику суму гроша, а боязливо пустити ся в таку далеку дорогу. Фікс обіймав смертельний страх.

В той час містер Фаг звернув ся до містріс Ауди:

— Ви не боїтесь? — запитав він єї.

— З вами, ні, — відповіла молода женщина.

Керманіч знов підійшов до містра Фага і тримав шапку в руках.

— Ну, керманіч? — запитав містер Фаг.

— Ні, ваша честь — відповів керманіч. — Я не можу ризикувати моїми людьми, ні самим собою, ні вами в такій далекій дорозі на судні о двацять тонах. А ще до того ми не потрафимо приїхати на час для того, що від Гонг-Конга до Йокогами тисяч-шістьсот-пятьдесять миль.

— Всего тисяч-шість-сот — сказав містер Фаг.

— Се однако.

Фікс відотхнув лекше.

— Но — додав керманіч — може бути що знайде-ся средство уладитись інакше.

Фікс перестав дихати.

— Як? — запитав містер Фаг.

— Поїхати в Нагасаки на полудневу кінчину Японії. Се всего тисяч сто миль, або в Шангаї вісімдесять миль від Гонг-Конга. В посліднім случаю ми можемо тримати ся берега китайского а потім звернути на північ.

— Керманіч — сказав Фаг — я повинен сісти на парохом, що їде до Америки з Йокогами, але не з Нагасаки або Шангаю.

— Длячого так? — запитав керманіч. — Парохом до Сан-Франціско їде не з Йокогами. Він задержує ся лише в Йокагамі і Нагасаки, а головний пункт відїзду Шангаю.

— Ви в тім увірені?

— Увірений.

— А коли відходить парохом з Шангаю?

— Одинайцятото о семій годині вечером. Ми маємо в загалі чотири дни. Се є девятьдесять-шість годин і если-би ми їхали середною скоростю с. є вісім миль на годину, при условинах точної роботи, сприяючого вітру і спокійнім стані моря, то можемо через той час перейти вісім сот миль і се єсть акурат тільки о скільки нас тепер ділить від Шангаю.

— І ви можете вже їхати?

— За годину. Треба постарати ся о припаси і упорядкувати судно до дороги.

— Хорошо! Ви стерник судна?

— Так. Іван Бунсбі — хазяїн „Танкадери“.

— Хочете задаток?

— Если се не займе вашу честь.

— Маєте двіста фунтів на рахунок заплати. Чи не можемо вам покориствуватись, добродію — прибавив містер Фаг, обертаючись до Фікса.

— Я хотів вас просити о се — рішительно сказав Фікс.

— Хорошо! За пів години будемо на судні.

— Не знати, що з бідним Паспартом — сказала містріс Ауда, котру незвичайно непокоїла неприсутність Француза.

— Я зробю для него все, що тільки зможу — відповів містер Фаг.

І в той час, коли Фікс в сухім настрою задля неудаці свого плану удав ся на поклад Танкадери, містер Фаг і містріс Ауда пішли до поліційного уряду. Ту подав містер Фаг всі прикмети Паспартового і лишив більшу суму гроша, потрібну до того, щоби в разі випадку міг вернути ся до Європи. Те саме зділав він у французского конзуля. Після сего зайхав він в готель, щоби взяти пакунки і обое пішли до порту.

Минуло три години. Служба на керманіча судні ч. 43 була вся на покладі і все було готове до відїзду. „Танкадери“ була судном о дваццяти тонах поємности, острим в бігу, вузким і зручним. Она була подібна на чайку. Мідь на ній блестіла а желізо було гальванізоване; поклад був білий і ясний як слонєва кість. Видно було, що Іван Бунсбі постарав ся о все, щоби судно було в порядку. Два машти були нахилєні трохи в зад.

Очевидно она повинна іти дуже гарно і справді она виграла скільки нагород в перегонах устроєних меже морскими суднами.

Служба „Танкадери“ складала ся з єї хазяїна Івана Бунсбі і чотирох людей. То були сьмілі моряки, що пу-скали ся у всіляку погоду на пошукуванє кораблів і знали море як свої пять пальців. Іванови Бунсбови було на вид сорок пять літ. Він був сильно збудований і стрункий, вигляд його був живий і сьмілий. Його енергічна постать могла сама скріпити навіть дуже боязливих і непрактичних людей.

Фікс Фаг і містріс Ауда пішли на поклад. Там був вже Фікс. З кута судна можна було піти в каюту. Окрашенє єї становив диван і стіл. Ту було троха тісно, але чисто і приємно.

— Очень мені жаль, що не можу вам чого лутшого подати — сказав містер Фаг, вводячи туда Фікса.

Той мовчавливо поклонив ся.

„Чемний дурисьвіт — подумав він — а все, все таки дурисьвіт.“

Фіксови було якось ніяково користувати ся услуга-ми містра Фага.

О першій годині і десять мівут вітрила розпустились а на машті показала ся англійска хоругов. Подорожні сиділи на покладі. Містер Фаг і містріс Ауда еще в остатний раз поглянули на край берега, думаючи, що покаже ся там Паспарту.

Но Паспарту не показував ся на більше вдоволенє Фікса, котрий сего бояв ся. Если би Паспарту случайно віднайшов своїх панів, то се розуміє ся, не остало-б без злих наслідків для Фікса, котрий втяв йому таку нечесну штуку. Але Паспарту був очевидно еще під силою наркови.

Іван Бунсбі підняв на конець котвицю і „Танкадери“ надувши всі свої вітрила, гнала по фалях.

(Дальше буде.)

І САССЕНБАХ.

Сьвята Інквізиция.

(Дальше.)

Після давньої інквізиційної книги кортури ділило ся на пять степеней: 1. грозили тортурами, 2. впроваждали до катовні, 3. стягали одїж і звязували поворозами, 4. клали на призначенє до тортурованя місце, 5. само тортурованє.

То все відбувало ся в підземних льохах, щоби зойки мучеників не доходили уха прохожих. Епископ диєцезії і двох інквізиторів мусіли бути присутними. Переважно уживали троякого рода тортур: Вішано обнаженого чоловіка з тягарами привязаними до ніг і шнур обертав ся на колєсі примочованім до стелі. До желізного перстєня яким сковувано ноги привязувано 100-фунтовий тягар, в зад сковані руки привязувано до шнура. При помочи корби підтягано жертву в гору на кілька стіп від землі, а тоді жадали судії, щоби оскаржений говорив правду. Часами в такій позиції бито еще різками. Відтак раптовно спускали шнур, але так лише, щоби тягар привязаний до ніг не дотикав землі. Се справляло не даючий ся описати біль.

Другий спосіб тортурованя полягав на привязаню нагого мученика до лави. Се був рід руштованя збитий з дошок. До того руштованя привязувано поворозом руки, ноги і голову. За помочєю корби або клинків поворози були сильно натягані через що врїзували ся глибоко в в м'ясні. При тім казано нещасликовим поликати воду через сматок шовкової матерії і поводи вливана вода матерію втискала до горла і мученик дізнавав страшних терпінє тонучого.

Найвисшим степенем мучєня були огнєві тортури. Мученика саджали на кріслі, а голі ноги зтискали двома дошками, посмарованими товщем, під котрими ярило ся вуглє і припікало йому ноги. Коли зойк був надто голо-сний, переривано на хвилю тортури і жадало від мученика признаня ся. Наколи однак той мовчав, зачинали на ново в той сам спосіб припікати. Такі і тим подібні тортури трєвали в Італії годину, в Іспанії годину і чверть.

Коли тортурований признав ся до вини і видав співвинуватих, а ті перечили всему, то знову повтаряно тортури, щоби переконати ся чи зізнаня були правдиві. Наколи однак заперечив попередним зізнаням, то розумієсь на тім він нічого не скористав; остаточно був дотг мучений, деки не повторив корисного для інквізитора зізнаня. Тільки чоловік о сильнім організмі і сильної волі був в змозі утримати ся при своїм. Розумієсь само собою, що інквізитори видобували зізнаня по більшій части такі, які собі бажали.

Виданє засуду або уневинненє.

Коли справа була вже достаточно приготована до виданя засуду, посилено кваліфікаторам витяг зізнань оскарженого, щоби еще раз ствердили правдивість ересє. По залагодженю тої формальности приступовано до засуду. Хотяй би оскаржений цілковито виказав свою невинність, процес однак мало коли кінчив ся на увільненю оскарженого. Lorente говорить, що на тисяч або кілька тисяч засудів можна надібати лєдві один случай цілковитого уневиннення. Если мимо духових і фізичних тортур не можна було нічого довести, то задля браку доводів увільняли оскарженого. Однак скоро появили ся норі докази, сьвятому офіціуму прислугувало право провадити дальше слідєто і процес. Хотя по більшій части находили они якусь точку, на котрій опирали оскарженє о ересь.

Найчастійше позіставляли осужденого в несьвідомости що до засуду. О тім, чи спіткала його ласка або тяжка кара довідувався він аж на урочистих судах віри де був присутний. Тоді осуждених на смерть віддавано сьвітским судиям, другі знова отримували карі і повертали на лоно церкви. Можна собі представити які сумніви мучили оскарженого перед виданєм засуду.

Палєнє.

Если еретик не хотів відступити від своїх поглядів, а тим самим не хотів і навернути ся, або если вже раз був караний за ересь, тоді віддавано його в сьвітєкі руки на спалєнє. Сьвітєка власть сповняла функцію ката сьвятого офіціумом, котрого розкази сліпо виконувала не вглядаючи в причини. Перед палєнем робили еще всілякі стараня, щоби навернути засужденого. Постоянних еретиків палили вільно, тих однак, котрі наvertsали ся з ласки перше забивали, а відтак палили. Палєнє відбувало ся публично в урочистий спосіб, щоб побожній публиці представити образець мук пекольних, а понам дали спрмогу розкоши і приятної розривки. Наколи засуд запав, а комусь удало ся впрвати з інквізиторских пазурів, тоді палєно його фотографію. Если вже по смерті впало на когось підозріне о ересь, тоді провадили проц проти нему так, як проти живого, а скоро узнано що ка винуватого, викопували його трупа і урочисто палили. Тільки такі людці як інквізитори могли заколотись спокій небіщикам, нераз і таким, що десятки літ лежали в гробі.

(Дальше буде.)

**І сьміяти ся не треба
табо і плакати нема пощо.**
(Конець.)

У старім краю чорноризі опікуни старають ся вічно страхати мужика як не пеклом, то чортами, а опісля вказують їм одинокое середство і спасене „чудовні місця“ на котрих як не matka boska то якийсь другий святий бере в оборону перед вічною мукою побожних католиків. Так опуває ся старші овечки, та бо і з молодшими не е інакше.

Моральне виховане дітій і катехизація полягає на тім, щоб „цѳомати ксьондза в руку, дзінѳо кинути на боже і цѳомати бозю в носѳо, та шапочку скинути коли іде шандар або кзекур.“ Як таке виховане впливає психічно на дитину можна дуже часто переконастись. Іде селом незнакомий чоловік, хоче щось 10 або більше літнього хлопця або дівчину запитати, так оно мовчить і наставляєсь до утечі. Тримавши палець в носі чекає ще хвилину а коли чужий питає про тата або маму щоб дещо від них розвідатись, она в крик і в ноги. Ми знаємо, що великим ворогом успіха в житю являє ся боязнь. Скільки то боязливого народа терпить скрайню нужду? Боязливий чоловік, звичайно не спосібний думати, нерішучий і в місто побідити те, чого боїть ся, паде жертвою.

Хто сьмілий, без боязни, екорний, може відперти ту опасність, котра спонукує боїтись. Ученик, приміром, не боїчись свого учителя відповідає лутше на завдані питання, хоч мало учить ся; робітник робить лутше если не боїть ся свого боса; жовніар справніший в муштрі; невинно посуджений оправдусь отверто перед судиями — за те боязливий ученик, робітник, жовніар, посуджений хоч би був найліпший, він червенить ся в данім случаю, непокоїть ся, безвідрадний, терпить психічно, фізично. Скільки то добрих учеників погубило жизнь, учившись приліжно, будучи без успіха? Скільки робітників з боязни працювало над сідли, надірвало, нарушило здоровле і марно звалилось в ранню могилу? Скільки обвинених несправедливо сиділо в тюрмах, коротало жизнь, вянуло?... а все те з причини боязни, того шарлатанського чувства, яке очевидно спонукують вороги добра, ті песнімісти учителі, ті патрістичні клѳа, ті сатрапи війскові а в кінці ті попи, що своїми єзуїтскими способами впливають з уст слова, що драбують серце мужика, бють шпетуком, стискають конвульсійно кулаки — а за чим то? щоб страшити.

І так вихований наш мужик со страхом і тренетом, біжить в далекі країни, за море, біжить в одній обдертій одежині, щоб спасати себе від голоду і холоду, та не дали йому там найліпшого підкладу до життя. У країні свободи, він не е про се, він хоче тільки лутити ся тяжкого гнету крґо ярма, до якого і поперез прикладали свої

св'ячені руки.

Та не довго прийшлось вільно віддихати. Моральна гниль почвалала в слід за своїми „овцами.“

Вампірі ті розгніздились між нашими поселенцями, сеуть з нас послідну кровцю більш 25 літ, та не тільки що не придбали для нас ніякого добра, не тільки що грабують з нас мільйони доларів, але ще і далше старають ся нас страхати, але вже не пеклом, не чортами, але переслідуванем австрійскими властями тих, котрі на вільній землі покористовують ся свободою совісти, свободою думки, а думають з часом вернути у рідну країну.

О окаянники, о шандарі душ, то нарід кормить вас, живить і вірить на те, щоб ви його за свободу совісти п'ятували п'ятном Каїна, щоб ви проклинали його навіть в годині смерті? Після вашої гнилої католицкої догми ви за кілька доларів відпускаєте найтяжший, до неба о пімсту звиваючий грїх, а за свободу совісти шпїонуете, переслідуєте, проклинаєте і непокоїте чоловіка і його рідню?

Ви дорогенькі душпастирі з вашим князем не вглядаєте в закутину міст, щоб вишукати свої овци що г'язнуть в неморальній гнилі, але бавите ся в австрійских ревизорів. Тѳфу, та оспина вам.

Ой бідна, ти Галілею — та і не дивниця, з відеи докладно мож знати чомуж оно так е! Чому наші брати стогнуть під тягаром гнету! Та не буде краще, та не буде ліпше скорійш, коки парламент дрантивої Австрії не ухвалить розділу церкви від держави, а провідники і борці за правду і волю не винищать розсадник тамопний єзуїтизму wraz з їх матечкою Шептицким і другими трутнями, що влазять всюда де почують тільки руску кровцю. А час вже недовгий, бо наколи деспотичні держави почали думати про толеранцію віри то і Австрія мусить піти тим самим робом.

А ви панове гр.-кат. попи не тіште ся надто хвиливою побідкою. Знайте, що нової інквізиції вже не час відновляти, та що наш нарід має досить відпорної сили і надходить час, коли пізнасть, що не треба посередників між чоловіком а Богом, що люди стаючи перед суд Бога, не будуть потребувати не тільки Водругів, Косових і etc., але навіть і Ортиньских, Шептицких і сам найсв'ятійший воїцѳе нічого не поможе, що єдиною дорогою, правдою і св'ітлом християнства е Христос, що національність не має нічого спільного з вірою, що не тільки один греко-католик похований гр.-кат. попом на гр.-кат. цвинтарі найде місце в небі, а тоді прийдесть ся вам за одну паланницю правити зі два парастаси, пейду не з державної каси, але по чворакови від нумера збирати і тоді буде далеко практичніше, замість душі св. . . пасти і заганяти.

А може і найдете таких католиків в вашій овчарни,

котрі увірять що тільки греко-католик з Галичини може бути в небі.

если так, то ідіть собі з з ними до гр.-кат. неба я не дуже цікавай на таке, відай оно подобає на Галичину, будуть там і Ляхи і Жида і граф Шептицкий буде мати спосібність стати там папою.

Так чи с'як, але якось не дуже хоче ся в то вірити. Вже давно замаркований в старо-краєвій парохіальній книзі.

Церковні книги і пожиточні книжки для кожного:

Зборник благопотребних цер-
ковних Чинів і Служб 4.00
Требник, два діли 8.50
Требник кипшеневий формат 3.00
Службеник в гарній оправі 3.50
Читаня о муках і смерті Ісуса
Христа, в гарній оправі 0.35
Збірник церк. пісний з нотами 0.45
Сім слів Ісуса Христа на хресті 0.40
Акафістник, 412 сторін 0.75

Гроші треба посилати наперед. — Каталог висилає ся даром. — Адресує ся так:

Ruska Knyharnia

435 Selkirk Ave. WINNIPEG
Man. Canada.

Хто хоче мати гарні „ДУХОВНІ ПІСНИ“ в шкіряній оправі і книжочку „СЕРЦЕ ЧОЛОВІКА“ з 10 красними образками, нехай пише на адрес: **Rev. J. A. Kolesnikoff, 426 King Street, E. Toronto, Ont. Canada.** Ціна Пісень \$1.00, а „Серце Чоловіка“ 15 центів.

Вже виїшов з друку

Збірник

Радикальних і Січових пісень.

Ціна одного примірника 15 центів. За 1 долар висилаємо 8 примірників. Адресувати так:

J. Sluzar,

435 East 6th St., New York.

Дрібні оголошення:

як попукуване знакомих, оголошення балів, представлень і т. п., друкуємо в „Союзі“ по ціні 25 цент. за оден раз. Гроші треба посилати наперед.

Земля під нашу руску кольонію в Тексас.

Хтоб хотів набути тану а добру землю в рускій кольонії в Dundee, в повіті Archer за готівку або на сплату до 4 літ і довше.

Хтоб хотів по кількох літах праці на сій землі збогатитись, як другі, звольте писати по ближшій інформації до: **A. Wala, — Box 163, Fort Worth, Tex.**

„Союз“ самостійна народна часопись, видає інкорпорована Спілка на уділах з запорукою 5.000 дол. Спілка ручить і запевняє, що часопись наша буде виходити точно кожного тиждня в четвер, буде сміло і безсторонно боронити інтереса американських Русинів, і що всякі справи, котрі входять в обем редакції і читателів, буде залагоджувати сумлінно і точно.

Ближшій інформації інтересованим подає редакція „Союза“, під ч. 166 E. 4th Street.

Уділова Спілка „Союз“ не ограничує співробітників і кожного щирого і охочого Русина прийме радо в свій круг. Уділи на часопись і друкарню 10 доларів. Передплатникам „Союза“ уділи в случаю потреби даємо на сплату — лише оден долар місячно.

ПЕРША

РУСКА КНИГАРНЯ В АМЕРИЦІ

Заснована в році 1904

продає всякі рускі книжки по приступній ціні, а іменно: букварі, провідники, читанки, повістки, опогідання, історії, казки, співанники, шутки театральні, календарі, переписні листки, листові папери; — приймає старі книжки до оправ і виконує всякі друкарські роботи.

Цінники на жадане даром.

Пишіть на адресу:

RUSKA KNYHARNIA
404 Broadway
Scranton, Pa.

DR. "RICHTER'S" PAIN-EXPELLER

Ви забезпечитесь від болів і утрати часу, если уживаете при ревматизмі, невралгії, подагрі, звихненнях, потовченнях, штивности мускулів, остудженнях і т. д.

Dr. RICHTER'S Pain-Expeller.

Він має успокоююче і лічище діланє на больні части тіла, если вечером сильно натрете.

Дістати можна у всіх аптекх по 25 і 50 цт.

Зважайте на Анхора охоронну марку.

F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl Street, New York, N. Y.

Tel. 1700 Orchard.

Dr. I. C. WEINZWEIG
ДЕНТИСТА
66 Second Avenue,
Betw. 3d & 4th St., NEW YORK.

Ліченє зубів без болю після найновішої методики. **Встаєне \$3.00.**

Письменна гаранція, найлучше заобходженє ся.

Години урядові: Від 9 рано до 8 вечером; в неділю від 9 рано до 3 по полудни.

„Магазин убрань“ М. БАРОНСКОГО.

Продає готові убрания по низьких цінах, притім кожний може розмовитись своєю рідною мовою так, що ніколи не може бути обдурений, а кожде закуплене убрание гварантує фірма.

M. BARONSKY,
109 Canal St., New York.

— Ширіть від хати до хати одиноку самостійну часопись посв'ячену виключно для амриканських Русинів.

СІЧ ІДЕ! Народна драма в 3-ох діях. Ціна 40 сот. Висилає ся що найменше 5 прим. за 2 корони — 50 цт. М. Грабчук, Чернівці, ул. Паньська 18.

Просить ся всіх інтересуючих читателів, щоб всякі правдиві вісти в їх околицях як: про жите і рух Русинів, добру роботу і т. п. надсилали до нашої редакції, а тим самим спричинять ся до більшого заінтересованя нашої часописи.

Редакція радо поміщує дописи, що дотичуть ся життя нашого народа, як також розвідки вольної теми, окрім дописей о особистих нападах і інтригах не утрунтованих важнішими причинами.

Календарі „ЖОВНІРА“ і други НА РІК 1909
по 30 центів в почтовых марках.

Купуйте у:
M. J. MURIN,
326 Nepperhan Ave.
Yonkers, N. Y.

Telephone: 1686 Orchard.

Dr. Edward John Bero,
РУСКИЙ І ПОЛЬСКИЙ
ЛІКАР

Урядові години: Від 8 до 10 рано,
„ „ „ 1 „ 2 попол.
„ „ „ 6 „ 8 вечер.
В неділю отворено до 12 в полудни.

58 East 7th Street,
Betw. 1st & 2nd Ave., NEW YORK.

Братя Русини! Наша двадцятилітня діяльність на Американській землі, наша двадцятилітня праця між Славянами, наше двадцятилітнє істнуванє, під час якого вище сто мільон долларів перейшло через наші руки, а найбільшим доводом що фірма

P. V. ROVNIANEK & CO.,
є сполagliвою, сталою, чесною і довіря гідною.

ЕСЛИ посилаете гроші до краю, хочете уложити гроші до банку на процент, хочете купити або вимінити заграничні гроші, если потребуете піфкарти до краю або з краю сюда; если маєте до вирівнани спадкові справи в старім краю або тут; Згодоїть ся з повним довірем на сталу, сполagliву фірму, найстарший християнсько-славянський банковий, і нотариальний заклад в Америці.

Листи адресуйте на котру небудь з наших канцелярій:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A, New York, N. Y.
612—614 Grant St., PITTSBURG, PA.
305 N. Water St., CONNELLSVILLE, PA.
В Бремен маємо своїх заступців: Кареш і Стоцкий.

Илия Розенталь
Руский адвокат, 13. ПОВЕРХ
E. ROSENTHAL,
302 Broadway, New York.

УДІЛОВА ДРУКАРНЯ „СОЮЗ“
166 E. 4th Street, New York, City
приймає всякі роботи, що входять в обем друкарської праці.

Припоручену роботу виконує ся на час і по можливо низькій ціні.

Приймає ся також замовленя з провінції.

Поруцаємось
В. Сарич, Завідатель.

ДР. Ф. ВОЛФМАН,
220 E. 5th Street,
Недалеко 3 Еви! в НЮ ЙОРКУ

Европейский институт медицин и электричности СПЕЦИАЛИСТ,
що має 20-літню практику і лічить всякого рода хвороти.

Коли ви чуєте ся ослаблені звичайними або хронічно задавненими хворотами як. секретні, біль і катар жолудка, ревматизм, біль горла, хребта, грудей, катар носа, хворота очий, чирака, короста, боляки, рани, затрудте крови, кровоток, корчі або інші хвороти, так не занедбуйте себе. Всяке занедбанє хоть і найлекшої хвороти е небезпечне і в часом стає ся невилічиме.

Всяке ослаблене організму, утома духова може бути тільки вилічена нашими спеціалістами.

Наша довголітна практика говорить сама за себе.

Всякі хвороти хотій найліпш тяжкі ми лічимо в недовгім часі завдяки нашій лабораторії.

Після найновішого системи устроєної електричности відділ з найновішими електричними апаратами на европейский лад всегда на услуги наших пациентов.

Час принятия:

В звичайні дни від 9 рано до 9 вечером в неділі від 9 рано до 5 вечером.

Dr. F. Wolfman,
220 E. 5th Street,
NEW YORK, N. Y.